

सम्पादकीय

नगर सुधारको
सकारात्मक कदम

दमक नगरपालिकाले नगरलाई सुन्दर, सुरक्षित र न्यवस्थित बनाउने उद्देश्यले सडक वारपार जथाभावी टाँगिएका इन्टरनेट तथा दूरसञ्चारका तारहरू काटेर हटाउने अभियान सुरु गरेको छ । यसले लामो समयदेखि सहरी सौन्दर्यलाई कुरूप बनाउँदै आएको 'तारको जालो' को समस्या समाधानतर्फ एउटा गतिलो र दृढ सन्देश दिएको छ ।

नगरपालिकाले एकमात्र यो कदम चालेको भने होइन । यसअघि नै नेपाल विद्युत् प्राधिकरण, नेपाल दूरसञ्चार कार्यालय तथा विभिन्न इन्टरनेट सेवा प्रदायक संस्थाहरूलाई पटक-पटक पत्राचार गर्दै तारहरू न्यवस्थित गर्न पर्याप्त समय र अवसर दिएको थियो । तोकिएको समयसीमाभित्र पनि सेवा प्रदायकहरूले अटेरी गरेपछि बाध्य भएर नगर प्रहरी परिचालन गरी तार काट्ने स्थिति सिर्जना भएको हो । विशेष गरी श्रीकृष्ण रथयात्राको रूढमा पर्ने सडकहरू तारहरूलाई प्राथमिकताका साथ न्यवस्थापन गर्न भनिए पनि बेवास्ता गरिनु गैरजिम्मेवारीपनको पराकाष्ठा हो ।

जथाभावी भुम्डिएका र सडक वारपार गरिएका तारहरूले सहरी सौन्दर्यलाई मात्र बिगारेका छैनन्, यसले आलामीको उच्च जोखिम बढाउनुका साथै दुर्घटनाको खतरासमेत निम्त्याएको छ । नेपालका धेरैजसो सहरहरूमा अव्यवस्थित तारका कारण नागरिकलाई गोर्दा आएका छन् । दमक नगरपालिकाले चालेको यो कदमले अन्य स्थानीय तहलाई पनि गतिलो पाठ सिक्नको छ ।

निसन्देश, आजको डिजिटल युगमा इन्टरनेट र दूरसञ्चार सेवा अपरिहार्य बनिस्केको छ, तर सेवा प्रवाहको नाममा नागरिकको सुरक्षा र सहरको सौन्दर्यमाथि खेलाबद्ध गर्न पाइदैन । सेवा प्रदायकहरूले ढाँडिनु हुनुपर्ने अवस्था ल्याइनुको सट्टा नियमको पालना गर्दै भूमिगत वा पोल प्रणालीमाफर्त तार न्यवस्थित गर्न गम्भीर हुनुपर्छ । नगरपालिकाले थालेको यो सरसफाइ अभियान अब दमकका सबै वडा र भित्री सडकहरूमा निरन्तर आँध बढाइयोस् ।

सामाजिक सञ्जाल

“सरकार बाढीपीडितसम्म पुग्नै सकेन”

रामकुमारी भाँउत्री, सांसद

दमक/नेकपा (एमाले) की सांसद रामकुमारी भाँउत्रीले सरकार बाढीपीडित नागरिकसम्म पुग्न नसकेको आरोप लगाएकी छन् । मंगलबार सिंहदरबारमा बसेको सर्वदलीय बैठकपछि सञ्चारकर्मीसँग कुरा गर्दै उनले यस्तो आरोप लगाएकी हुन् । उनले सरकारले उद्धार तथा राहतमा प्रभावकारी समन्वय गर्न नसकेको आरोप पनि लगाइन् ।

सरकारका मन्त्रीहरू सामाजिक सञ्जालमा प्रचार गर्नुमा व्यस्त भएपनि विपद् प्रभावित नागरिकले सरकार आफूसँगै रहेको आभास गर्न नसकेको उनको भनाइ छ । उनले यो विपद्को समयमा नेपाल सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र निजामती प्रशासनले गरेको कामप्रति प्रशंसायोग्य रहेको समेत बताइन् ।

भाँउत्रीले जलवायु परिवर्तनका कारण आगामी दिनमा पनि अनावृष्टि, अतिवृष्टि, खसरीलाग्यतका विपद् दोहोरिन सक्ने भन्दै सरकार र नागरिकले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वव्यापारीको लागि थप तयारी गर्नुपर्नेमा जोड दिइन् । उनले भनिन्, ‘सोसियल मिडियामा भयंकर भविष्यवाणी छ । सोसियल मिडियामा अलार्मिदमहरू चुनाव जस्तै हाइपमा छ । तर यो सरकारको समर्थकहरू, यसका कार्यकर्ताहरू, यसका नेताहरूले के लेख्दै छन् । सोसियल मिडियामा के प्यासेज दिइरा छन् । त्यसले सरकारले कति प्रभावकारी काम गरिरहेको छ भनेर देखिन्छ । कोही सांसदहरूलाई बोकेको फोटो हाल्नुभएको छ, कोही सांसदहरू हेलिकप्टर चढेको सेल्फीको फोटो हाल्नुभएको छ, मन्त्रीहरूले त अर्काको फोटोलाई पनि ट्वेल मित्र छिरेको भन्दै तानि रहनुभएको छ । अरु के नै गर्नुभएको छ र ?’

गीन आर्मीको वैधता के हो ?

शंकर पोखरेल, महासचिव,
नेकपा एमाले

दमक/नेकपा एमालेका महासचिव शंकर पोखरेलले पछिल्लो समय सामाजिक सञ्जालमा चर्चामा रहेको गीन आर्मी नेपाल नामक संस्थाको वैधता र पृष्ठभूमिमाथि प्रश्न उठाएका छन् ।

रसुवा-जुम्लेकोट क्षेत्रमा गएको बाढीपिडित उक्त समुह नेपाली सेनाको जस्तै देखिने पोसाक लगाएर उद्धारमा खटिएको तस्विर र भिडियो भाइरल भएपछि पोखरेलले यस्तो सन्ध्यालाई संघटित हुन दिनु कतिको उचित हो भन्दै सरकारसँग जवाफ मागेका हुन् ।

बुधवार सामाजिक सञ्जाल फेसबुकमा लामो स्टेटस लेख्दै महासचिव पोखरेलले प्रश्न गरेका छन्, ‘गीन आर्मी नेपाल नामक संस्थाको वैधता र पृष्ठभूमि के हो ? विद्यालय-विद्यालयमा शाखा र ५२ जिल्लामा सञ्जाल दाबी गरिएको यो कस्तो संगठन हो ?’

नेपाली सेनाले विद्यालयहरूमा राष्ट्रिय सेवा दल गठन गर्ने परम्परा रहेको उल्लेख गर्दै उनले सेनाले नै गीन आर्मीलाई तालिम दिएको भने सार्वजनिक भएका तस्विरप्रति आपत्ति जनाएका छन् । नेपाली सेनाले विद्यालयहरूमा राष्ट्रिय सेवा दल गठन गर्ने त सबैलाई थाहा थियो, तर सेवा दलको सट्टा गीन आर्मी बनाउन थालिएको हो ? उनले प्रश्न गरेका छन्। यदि सेनाले यस्तो संस्था बनाएको हो भने यस्तो प्रकृतिको संगठन खोल्न र संघटित हुन दिनु कतिको उचित हो भन्दै उनले सरकारले यस विषयमा स्पष्ट पार्नुपर्ने माग गरेका छन् । विपद्का बेला कहिले लुकेको थियो ?

महासचिव पोखरेलले विपद् व्यवस्थापन र उद्धारका लागि भनिएको उक्त संस्था बाढीको उच्च जोखिमका बेला नदेखिएर एक सातापछि मात्रै ‘चटक देखाउने शैलीमा’ मैदानमा उत्रिएको भन्दै आलोचना गरेका छन् । यो संगठन विपद्को उद्धारका लागि भनिए पनि युलुक महापिडित र उच्च जोखिममा पर्दा यो कहाँ लुकेको बसेको थियो ? जब जोखिम घट्यो छ, तब जोखिमपति अनावक चटक देखाउने शैलीमा यो मैदानमा उत्रिएको छ, पोखरेलले लेखेका छन्, ‘यस्ता गतिविधिले समाजमा राहतभन्दा बढी संवेद र त्रास मात्र फैलाउँछन् । यसमा सम्बन्धित निकायको ध्यान तुरुन्तै जानुपर्छ ।’

देश संकटमा पर्दा निजी क्षेत्रको भूमिका

गोपाल गुरगई

संकटका बेला बजारमा आवश्यक वस्तु तथा सेवाको सहज आपूर्ति सुनिश्चित गर्नु निजी क्षेत्रको पहिलो दायित्व हो । कृत्रिम अभाव सिर्जना गर्ने, कालोबजारी गर्ने वा अनुचित मूल्यवृद्धि गर्ने प्रवृत्तिले संकटलाई अझ जटिल बनाउँछ । जिम्मेवार न्यवसायीले संकटलाई अवसरका रूपमा होइन, सेवाको माध्यमका रूपमा लिनुपर्छ ।

राष्ट्रले संकटको सामना गरिरहेको बेला सरकार, नागरिक समाज, सञ्चार क्षेत्र र आम नागरिकसँगै निजी क्षेत्रको भूमिका पनि उत्तिकै महत्वपूर्ण हुन्छ । प्राकृतिक विपत्ति, आर्थिक मन्दी, महामारी, राजनीतिक अस्थिरता वा अन्य कुनै राष्ट्रिय

संकटले देशको समग्र आर्थिक, सामाजिक तथा विकास प्रक्रियामा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्दछ । यस्तो अवस्थामा निजी क्षेत्रले केवल आफ्नो व्यवसायिक हित मात्र होइन, राष्ट्रिय हितलाई केन्द्रमा राखेर जिम्मेवार भूमिका निर्वाह गर्नुपर्दछ ।

निजी क्षेत्र राष्ट्रको आर्थिक मेरुदण्ड हो । उद्योग, व्यापार, सेवा, पर्यटन, कृषि तथा उत्पादनमूलक क्षेत्रमाफर्त लाखौं नागरिकलाई रोजगारी प्रदान गर्नुका साथै राज्यलाई राजस्व संकलनमा महत्वपूर्ण योगदान पुर्‍याउँदै आएको छ । त्यसैले संकटको समयमा निजी क्षेत्रको सक्रियता, संवेदनशीलता र जिम्मेवारीबोधले राष्ट्रको पुनरुत्थान र स्थायित्वमा ठूलो प्रभाव पार्दछ ।

संकटका बेला बजारमा आवश्यक वस्तु तथा सेवाको सहज आपूर्ति सुनिश्चित गर्नु निजी क्षेत्रको पहिलो दायित्व हो । कृत्रिम अभाव सिर्जना गर्ने, कालोबजारी गर्ने वा अनुचित मूल्यवृद्धि गर्ने प्रवृत्तिले संकटलाई अझ जटिल बनाउँछ । जिम्मेवार न्यवसायीले संकटलाई अवसरका रूपमा होइन, सेवाको माध्यमका रूपमा लिनुपर्छ । नागरिकको आवश्यकता र राष्ट्रिय हितलाई प्राथमिकतामा राखेर हतु गरी होइन, समग्र अर्थतन्त्रलाई स्वस्थमान राख्नु पनि हो ।

संकट र आपत्कालीन अवस्था जस्तै प्राकृतिक प्रकोप, महामारी वा आर्थिक संकटको बेला आम नागरिकको जीवन सहज बनाउनु राज्यको मात्र नभई निजी क्षेत्रको पनि पहिलो र प्रमुख दायित्व हो । यस्तो संवेदनशील समयमा बजारमा दैनिक उपभोग्य वस्तु तथा सेवाको सहज आपूर्ति सुनिश्चित गर्नु व्यावसायिक दायित्व पछि । तर, विडम्बनाको कुरा, नेपाल जस्ता विकासोन्मुख मुलुकहरूमा संकटको समयलाई व्यापारिक मुनाफा कमाउने अवसरका रूपमा लिने प्रवृत्ति बारम्बार देखिने गरेको छ ।

खाद्यन, औषधि, इन्जिनलागतका अव्यवस्थक सामग्रीमा कृत्रिम अभाव सिर्जना गर्ने, कालोबजारी गर्ने र अनुचित तवरले मूल्यवृद्धि गर्ने जस्ता आपराधिक गतिविधिले

संकटलाई भन्ने जटिल बनाउँछ । यसले एकातिर उम्फोल्छलाई आर्थिक तथा मानसिक रूपमा तहसनहस पार्छ भने अर्कोतर्फ समाजमा अराजकता निम्त्याउँछ ।

तसर्थ, व्यापारिक संघ-संस्था र निजी क्षेत्रले आफ्नो सामाजिक उत्तरदायित्वलाई आत्मसात् गर्दै कालोबजारी र कृत्रिम अभाव रोक्न स्वतःस्फूर्त रूपमा अग्रसर हुनुपर्छ । मुनाफाको सीमानन्दा माथि उठेर मानवता र राष्ट्रप्रतिको कर्तव्य पालना गर्नु आजको आवश्यकता हो । यसका साथै, उपभोक्ता हित संरक्षण ऐनको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्दै बजार अनुगमनलाई कडा बनाउन र दोषीलाई कानुनी कठमरमा उभ्याउन राज्यका नियमनकारी निकायहरू पनि उत्तिकै सक्रिय र कठोर बनुपर्छ ।

होइन कि सेवासहितको मुनाफा हो भन्ने कुरालाई हरेक व्यवसायीहरूले विर्सनु हुँदैन । त्यसैगरी, रोजगारी संरक्षण निजी क्षेत्रको अर्को महत्वपूर्ण दायित्व हो । संकटको प्रत्यक्ष असर श्रमिक, कर्मचारी तथा निम्न आय भएका परिवारमा पर्ने भएकाले उद्योग-व्यवसायले सम्भव भएसम्म रोजगारको निरन्तरता कायम राख्न पहल गर्नुपर्छ ।

रोजगार जोगिनु भनेको केवल व्यक्तिको आय सुरक्षित हुनु मात्र होइन, समग्र अर्थतन्त्रलाई स्वस्थमान राख्नु पनि हो । राष्ट्रिय संकट समाधानका लागि सरकार र निजी क्षेत्रबीचको सहकार्य अपरिहार्य हुन्छ । सरकार नीति निर्माण र कार्यान्वयनको केन्द्र हो भने निजी क्षेत्र उत्पादन, वितरण र सेवा प्रवाहको प्रमुख साझेदार हो । यी दुवै पक्षबीच विश्वास, समन्वय र सहकार्यको वातावरण निर्माण हुन सकेमा संकट व्यवस्थापन थप प्रभावकारी बन्न सक्छ । निजी क्षेत्रले समस्याको मात्र होइन, समाधानको पनि प्रस्तावक बन्न सक्नुपर्छ ।

सामाजिक उत्तरदायित्वको दृष्टिले पनि निजी क्षेत्रको भूमिका उल्लेखनीय रहन्छ । विपद् तथा संकटका समयमा राहत सामग्री, स्वास्थ्य सेवा, खाद्यन, औषधि तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराएर निजी क्षेत्रले मानवीय

संवेदनशीलताको उदाहरण प्रस्तुत गर्न सक्छ । यस्ता कार्यले निजी क्षेत्रप्रतिको जनविश्वासलाई समेत मजबुत बनाउँछ ।

संकटले आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र निर्माणको आवश्यकता पनि उजागर गर्दछ । अवस्थिकता आयातमा निर्भर अर्थतन्त्रले बाध्य संकटको प्रत्यक्ष असर भोग्नुपर्दछ । त्यसैले निजी क्षेत्रले स्वदेशी उत्पादन, नवमशीलता, कृषि आधुनिकीकरण, उद्यमवर्तन तथा स्थानीय स्रोत-साधनको उपयोगमा जोड दिनुपर्छ । उत्पादनमुखी अर्थतन्त्रको विकासले राष्ट्रलाई दीर्घकालीन रूपमा सबल र आत्मनिर्भर बनाउन मद्दत गर्दछ ।

संकटपछिको पुनर्निर्माण र आर्थिक पुनरुत्थानमा पनि निजी क्षेत्रको भूमिका अत्यन्त महत्वपूर्ण रहन्छ । लगानी, उत्पादन, रोजगारी सिर्जना तथा आर्थिक गतिविधिको पुनः सञ्चालनमाफर्त निजी क्षेत्रले राष्ट्रलाई पुनः गतिशील बनाउन योगदान दिन सक्छ । इतिहासले देखाएको छ कि निजी क्षेत्रको आत्मविश्वास र सक्रिय सहभागिताबिना आर्थिक पुनरुत्थानको गति अपेक्षित हुन सक्दैन ।

अन्ततः, संकटको समयमा निजी क्षेत्र केवल व्यवसायिक समुदायको प्रतिनिधि मात्र होइन, राष्ट्रको जिम्मेवार सत्त्वन्तमा रहेको गति अपेक्षित हुन सक्दैन । अन्ततः, संकटको समयमा निजी क्षेत्र केवल व्यवसायिक समुदायको प्रतिनिधि मात्र होइन, राष्ट्रको जिम्मेवार सत्त्वन्तमा रहेको गति अपेक्षित हुन सक्दैन । अन्ततः, संकटको समयमा निजी क्षेत्र केवल व्यवसायिक समुदायको प्रतिनिधि मात्र होइन, राष्ट्रको जिम्मेवार सत्त्वन्तमा रहेको गति अपेक्षित हुन सक्दैन ।

देश संकटको समयमा निजी क्षेत्र केवल व्यवसायिक समुदायको प्रतिनिधि मात्र होइन, राष्ट्रको जिम्मेवार सत्त्वन्तमा रहेको गति अपेक्षित हुन सक्दैन । अन्ततः, संकटको समयमा निजी क्षेत्र केवल व्यवसायिक समुदायको प्रतिनिधि मात्र होइन, राष्ट्रको जिम्मेवार सत्त्वन्तमा रहेको गति अपेक्षित हुन सक्दैन । अन्ततः, संकटको समयमा निजी क्षेत्र केवल व्यवसायिक समुदायको प्रतिनिधि मात्र होइन, राष्ट्रको जिम्मेवार सत्त्वन्तमा रहेको गति अपेक्षित हुन सक्दैन ।

बितामोड उद्भव र विकास : इतिहासको साक्षी

एकराज प्रधान

इतिहास लेख्ने कुशमा हतपत कसैले आँट गर्दैनन् । कारण, यो संवेदनशील विषय त हुँदै हो, यसका लागि आवश्यक अध्ययन, अनुसन्धान, त्यसका लागि खर्चिनुपर्ने समय र गर्नुपर्ने तथ्यगत विश्लेषणको पाटो अर्को गम्भीर विषय हो । इतिहास बनाउनु जति ठूलो कुरा हो, जोगाउने जिम्मेवारी लिनु पनि उत्तिकै महत्वपूर्ण । अनुसन्धानमूलक लेखनमा रुचि भएका लेखक तीर्थ सिग्देलले बिर्तामोड : उद्भव र विकास पुस्तक मार्फत आफू बिर्तामोडको इतिहासलाई बचाइराख्ने प्रयास गरेका छन् ।

जुन प्रयासलाई भावी पुस्ताले सधैं सम्झिरहनेछ । बिर्तामोड पूर्वको उदाउँदो शहर हो । बिर्तामोडलाई बुझ्न ६ दशकअघि फर्कनुपर्ने हुन्छ । बिर्तामोड कसरी बन्यो, कसले बनायो र कसरी अघि बढायो भन्ने इतिहास पुस्तकमा समेटिएको छ । प्रमाणका रूपमा प्रशस्त चित्रहरू पेश गरिएको छ । विकास भनेको भौतिक विकास मात्र होइन, विकास नवीनतम सौक्ष्मिको उपज हो । अहिलेको बिर्तामोड बनाउन नवीनतम सोच राख्ने पहिलोका दिग्गज व्यक्तिहरूले बढो मिहिनेत गरेका छन् । जसको उपज अहिले बिर्तामोड व्यावसायिक हब मात्र नभई शैक्षिक र स्वास्थ्य उपचारको केन्द्र समेत बनेको छ । बिर्तामोडले आफूलाई अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार केन्द्रको रूपमा विकसित गरिरहेको छ । कृषि र औद्योगिक क्षेत्रमा समेत उत्तिकै अबल बनाएर उभएको छ । पुस्तक ओलो र बिफरको प्रकोपको दर्दनाक अवस्थाबाट सुरु भई यहाँका भूमिपुत्रहरू, चन्द्रशमशेरको बिर्ताको कुरादेखि आर्थिक,

अहिलेको बिर्तामोड बनाउन नवीनतम सोच राख्ने पहिलोका दिग्गज व्यक्तिहरूले बढो मिहिनेत गरेका छन् । जसको उपज अहिले बिर्तामोड व्यावसायिक हब मात्र नभई शैक्षिक र स्वास्थ्य उपचारको केन्द्र समेत बनेको छ । बिर्तामोडले आफूलाई अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार केन्द्रको रूपमा विकसित गरिरहेको छ । कृषि र औद्योगिक क्षेत्रमा समेत उत्तिकै अबल बनाएर उभएको छ । पुस्तक ओलो र बिफरको प्रकोपको दर्दनाक अवस्थाबाट सुरु भई यहाँका भूमिपुत्रहरू, चन्द्रशमशेरको बिर्ताको कुरादेखि आर्थिक, शैक्षिक, राजनीतिक सामग्रीको विकासक्रमलाई समेट्दै अघि बढ्छ । बिर्तामोड नगरपालिका हुनुअघि तीन गाविसमा विभाजित थियो । राज्य पुनर्संरचनाको क्रममा अनामनी, चारपाने र गरामनी गाविस मिलाएर बिर्तामोड नगरपालिका बनेको हो ।

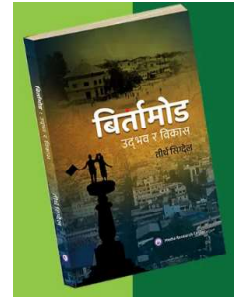
काकी जस्ता बिर्तामोडका इतिहासका साक्षीहरूको कुरा राखेर लेखकले पुस्तकलाई जीवन्त बनाएका छन् । पुस्तकमा राजनीतिक क्षेत्रका अग्रगण्यहरूको संक्षिप्त परिचय सहितको इतिहास थप रोचक पक्ष रहेको छ ।

राजनीतिक अग्रगण्य सौके प्रसाई, रामबाबु प्रसाई, नेत्र धिमिरे, रामनाथ दाहाल लगायत आजको पुस्ताले गरेको त्याग र समर्पणको कथा अति नै उपभोग्य छ । प्रचुरातिता क्षेत्रमा तीन दशकको आन्दोलन र विद्रोहहरूको साक्षी हो । सञ्चरमा थुप्रै सपुत्र गुमाउनुको पीडा बिर्तामोडले खेपेको छ । यी विषयहरूलाई उठान गर्दै ती तमाम इतिहास निर्माताहरू, जसले बिर्तामोड बनाउन योगदान गरे, उनीहरूलाई लेखकले पुस्तक समर्पित गरेका छन् । जुन आफूमा प्रशंसनीय छ । कुनै पनि स्थानको संस्कृति र पहिचान नै त्यस क्षेत्रको वास्तविक परिचय हो । लेखक यस कुरालाई महत्त्वका साथ दर्शाउन पनि सफल बनेका छन् । बिर्तामोडको सुरुवाती बासिन्दाका रूपमा रहेका थारु, राजवंशी, क्षिमा, सन्ध्या लगायत जातिको बसोबास र उनीहरूको संस्कारलाई पुस्तकले न्याय गरेको छ किनभने ती भूमिपुत्रहरू नै यो भूमिका सच्चा पहरेदारहरू हुन्, जसले बसोबास रोगहरूसँग लडे र परम्परालाई निरन्तरता दिए ।

इतिहासको पाना शीर्षक दिएर पशुपुष्प ढकाल, काशीलाल चौधरी, दुङ्गबहादुर बस्नेत, हर्कलाल गिरी, भूपालमान सिंह

काकी जस्ता बिर्तामोडका इतिहासका साक्षीहरूको कुरा राखेर लेखकले पुस्तकलाई जीवन्त बनाएका छन् । पुस्तकमा राजनीतिक क्षेत्रका अग्रगण्यहरूको संक्षिप्त परिचय सहितको इतिहास थप रोचक पक्ष रहेको छ ।

मूलतः यो पुस्तकको गहन पक्ष खोज अनुसन्धान हो । यो विषयमा लेखकको प्रचुरातिता क्षेत्रको गहन गँसिएको छ । इतिहास लेखन बढो कठिन कार्य हो । जसको उपजमा उमिएर लेखकले गरेको यो चुनौतीपूर्ण कामको प्रशंसा इतिहासले गर्नुपर्छ । मान्छे जतिथुप्रै आधुनिक भए पनि इतिहासको महत्त्व यदि बुझ्दैन भने उसले आफ्नो

जिम्मेवारीलाई बुझ्दैन । बिर्तामोडः उद्भव र विकास सँगै सम्पूर्ण पाठकहरूका लागि हो, जो इतिहास बनाउन चाहन्छन्, बिर्तामोडको इतिहास बुझ्न चाहन्छन् । यो पुस्तक मात्र होइन, ऐतिहासिक दस्तावेज हो । पुस्तकले केवल बिर्तामोडको इतिहासलाई फक्कटव्याएको छैन, अब देशका महत्त्वपूर्ण ठाउँहरूको इतिहास यसरी लेखिनुपर्छ भनेर समेत चम्क्याएको छ ।

लेखक सिग्देलले छुट्टाछुट्टै शीर्षकमा विभाजित गरेर अगाडि बुझ्न चाहेको विषयहरू छुट्ट्याएर पढ्न सकिने वातावरण पुस्तकमा मिलाइदिएका छन् । बिर्तामोडको इतिहासलाई अनेक कोणबाट चित्रणको प्रयत्न लेखकले गरेका छन् । जसअन्तर्गत २४ वटा शीर्षकलाई उनले २२० पानामा समेट्दै बिर्तामोडको इतिहास र यसको सामर्थ्यलाई बुझाउन कोसिस गरेका छन् । इतिहास लेखन आफैमा पूर्ण हुँदैन । यसमा थपिने र तथ्यलाई पुष्टि गर्ने कुराहरू जोडिबिडहरू । लेखनका क्रममा कतिपय विषयहरू छुट्ट्याए । जसलाई लेखकले आगामी संस्करणमा समेट्ने बाचा गरेका छन् किनभने इतिहास वर्तमानको निरन्तरता हो । अन्त माथिबाट लडिएको इतिहासको खुराकहरूका पिछमा तलबाट आफ्नो भूमिको इतिहास खडा गर्नु आफैमा चुनौतीपूर्ण थियो नै । त्यो सत्प्रयासका लागि लेखक धन्यवादका पात्र छन् ।

पानीको मुहान संरक्षण गर्न वृक्षरोपण

धनकुटा / धनकुटा नगरपालिका-२ स्थित मर्गथान क्षेत्रमा विभिन्न प्रजातिका करिव दुई हजार भन्दा बढी विरूवा रोपिएको छ । हिन्दुकुश हिमालय क्षेत्रका लागि एकीकृत जलवायु अनुकूलन समाधान हार्डवेयर परियोजनाअन्तर्गत इसिमोड र सिप्रिडको संयुक्त आयोजनामा वृक्षरोपण गरिएको हो । पछिल्लो समय जलवायु परिवर्तनका कारण पहाडी क्षेत्रमा पानीका मुहान सुक्दै गएकोले पानीको मुहान संरक्षण र जल पुनर्गर्पण गर्न विभिन्न प्रजातिका विरूवा रोपण गरिएको हो ।

वातावरणीय तथा आर्थिक दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिएका बाँस, निमालो, वैस, तेजपात, टिमुर, लप्सी, रिठो, जामुन, चाप, कटुस, उमिस, अमला, नोपियर र अम्रिसोलगायत विभिन्न प्रजातिका विरूवाहरू रोपिएको सिप्रेडका प्रविधिक चक्र राईले बताए ।

मनोरञ्जन

फिल्म "रत्यौली"को छायांकन सुरु

दमक/ मुस्कान ढकालको लेखन तथा निर्देशन तयार हुन लागेको फिल्म रत्यौलीको छायांकन सुरु भएको छ । मंगलबार विहान पशुपति क्षेत्रमा पूजा गर्दै फिल्मको छायांकन सुरु गरिएको हो ।

नाइटेड्रुल इन्टरटेनमेन्ट प्रालि र पूजा शर्मा प्रोडक्सनको संयुक्त व्यानरमा निर्माण हुने फिल्ममा विजय बराल, पूजा शर्मा, रश्मी बर्देवा, अर्जुन देवसन, सन्नात थापा, निर्मिक भण्डारी, अल्बिन श्रेष्ठ, कायरा कार्की, सुनिल तामाङ, माया थापा, सन्ध्या नेपाल, संगीता थापा मगर, सानु पाण्डेय, एमोन राज उप्रेती, कल्याण थापा लगायतका कलाकारहरूको अभिनय रहनेछ ।

अभिनेत्री शर्माको प्रस्तुतिमा तयार हुन लागेको फिल्मका निर्माता सुरज आचार्य हुन् । हिरे हुमागाँई र उत्तम हुमागाँईको डीओपी रहने देवसन, सन्नात थापा, निर्मिक भण्डारी, अल्बिन श्रेष्ठ, कायरा कार्की, सुनिल तामाङ, माया थापा, सन्ध्या नेपाल, संगीता थापा मगर, सानु पाण्डेय, एमोन राज उप्रेती, कल्याण थापा लगायतका कलाकारहरूको अभिनय रहनेछ ।

शुभकाली व्यवसायी संग, वचन

आजको सुनचाँदी विक्री दर

२०८३/०५/१७

साप्ताहिक सुन प्रति ठोला **रु. 2,97,800/-**

चाँदी प्रति ठोला **रु. 4,595/-**

मुम्बईको आभूषण विकास माली
मुम्बईको विकास माली मुम्बईको विकास माली

९८१५९९६३१५

पल्लु, धनकुटा

आज निधि
२०८३ साल
भदौ १८ गते
बिहीबार
३ Sept. 2026
तिथि: सप्तमी

ज्यो. लक्ष्मी प्र. ढकाल
देवाङ्क: वसन्तपुर लेख
संसारवाचक अखिल विद्यालय, उदयपुर
सम्पादकका लागि:
९८६३३१०८८/९८६३३१०८८

खानपान र जीवनशैली

मिर्गौलामा पत्थरी छ ? खानै हुन्न यी ५ खानेकुरा

दमक/ मिर्गौलामा पत्थरीको समस्यामा हामीले खानपानमा पनि विशेष ध्यान दिन जरुरी छ । केही खानेकुराहरूमा पाइने सोडियम, अक्सालेट र पशुबाट पाइने प्रोटीनले शरीरमा यस्ता परिवर्तन ल्याउन सक्छ, जसले गर्दा केही मानिसहरूमा पत्थरी बन्ने वा बारम्बार यो समस्या दोहोरिइरहने जोखिम बढ्छ ।

आज हामी मिर्गौलामा पत्थरी भएकाहरूले खान नहुने केही खानेकुराबारे कुराकानी गर्नेछौं ।

धेरै नुन भएका खानेकुराहरू मिर्गौलाको पत्थरीका बिरामीहरूले प्रति दिन ३ ग्रामभन्दा बढी नुन खानु हुँदैन । अत्यधिक सोडियमको सेवनले पिसाबमा क्याल्सियमको मात्रा बढाउन सक्छ, जसले क्याल्सियमको पत्थरी बन्ने जोखिम बढाउन सक्छ ।

हल्का पेय पदार्थ
कोका-कोला र अन्य गुलिया हल्का पेय पदार्थको सेवन सीमित रूपमा राम्रो हुन्छ । यी खानेकुरामा फस्फेट पाइन्छ । फस्फेटले केही मानिसहरूमा पत्थरी बन्ने योगदान पुर्‍याउन सक्छ । अत्यधिक गुलियो पेय पदार्थहरू यसै पनि अस्वस्थ हुन्छन् । त्यसैले, सामान्य व्यक्तिहरूले पनि यस्ता पेय पदार्थहरूलाई बेवास्ता गर्नुपर्छ ।

पशुबाट पाइने प्रोटीन
रातो मासु, अङ्गुरो मासु, कुखुरा, माछा र अण्डालगायत पशुबाट पाइने प्रोटीन धेरै खोँदा पत्थरी, विशेष गरी युरिक एसिड पत्थरीको जोखिम बढ्न सक्छ । त्यसैले, डाक्टरहरूले यसको मात्रामा ध्यान दिन भन्छन् । यसको अर्थ पशु प्रोटीनलाई पूर्ण रूपमा खाने बन्द गर्ने भन्नेचाहिँ होइन ।

पालुगो र चुक्रन्दर
यदि कसैलाई क्याल्सियम अक्सालेट पत्थरी छ भने उनीहरूलाई पालुगो र चुक्रन्दर जस्ता उच्च मात्रामा पाइने खानेकुराहरूको सेवन कम गर्न सल्लाह दिइन्छ ।

ड्राई फ्रुट्स र डार्क चकलेट
बदाम, काजुलगायत धेरै खाले नट्समा अक्सालेटको मात्रा बढी हुन सक्छ । चकलेट पनि अक्सालेटको स्रोत हो । त्यसैले, क्याल्सियम अक्सालेट पत्थरी भएका व्यक्तिहरूले आफ्नो मात्राबारे बढी चनाखो हुनुपर्छ ।

Log on गर्नुहोस्
purbasandesh.com
EPAPER मा पूर्वसन्देश पत्रिका हेर्नुहोस्

पाँचथरमा विपदबाट १३ करोड बढीको क्षति

पाँचथर/ पाँचथरमा २०८३ वैशाखदेखि साउनसम्म चार महिनाको अवधिमा विपदका ४८ घटना भएका छन् । ती घटनाबाट जिल्लामा १३ करोड ८१ लाख ४७ हजार रुपियाँ बराबरको क्षति भएको जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति पाँचथरले जनाएको छ ।

समितिको तथ्यांकअनुसार चार महिनाको अवधिमा बाढी, पहिरो, आगलागी र हावाहुरीका घटनाबाट उक्त क्षति भएको हो । विपदका कारण एक जनाको मृत्यु भएको छ भने २७१ चौपाया मरेका छन् । सबैभन्दा बढी क्षति बाढी र पहिरोबाट भएकोको तथ्यांकमा उल्लेख छ ।

वैशाखदेखि असारसम्म बाढीबाट मात्रै १२ करोड १२ लाख ३० हजार रुपियाँ बराबरको क्षति भएको छ । बाढीले चारवटा जिल्ला विद्युत् आयोजना, सडक, भोलाङ्ग पुल र मकैबालीमा क्षति पुर्‍याएको छ । हावाहुरीबाट १० लाख

साउन महिनामा मात्रै विपदका १५ घटना भएका छन् । ती घटनाबाट एक करोड ३६ लाख १० हजार रुपियाँ बराबरको पुगेको तथ्यांकमा उल्लेख छ । क्षति भएको छ ।

तुम्रो दयाइकीमा
कम्प्रेसर प्रविधियुक्त
माफा सेफ्टी दयाइकी
तथा ढल सरसफाई

दमक :
देवीप्रसाद सिटौला
(९८४२७६०२६५/९८२९९७९१५५)

बिताजोड:
राजकुमार श्रेष्ठ
९८०६०१०८९०

पुस्तक-साभार

सफल वक्ता कसरी बन्ने

सं. विजिता पौडेल

विस्तृत ज्ञान एकत्रित गर्नुस्

क्रमागत..... जुन क्षेत्रमा तपाईंले भाषण दिनु छ, त्यसको विस्तृत ज्ञान तपाईंसँग हुनुपर्छ । तपाईंलाई विषयका महान् वक्ताको बारेमा पनि अवश्य थाहा हुनुपर्छ । तपाईंले सुभाषचन्द्र बोसको भाषण रेकर्डिङ्स पनि सुन्नुभएको होला तथा माटिन लुथर किङको भाषण पनि सुन्नु भएको होला । तपाईं आफैसँग सोच्नुस् कि यिनको भाषणमा यस्तो के खास कुरा छ, जसको कारण मानिस आफ्नो गर्दनको दुखाइ बिर्सेर एकाग्रताका साथ सुन्ने तथा हेर्ने गर्छन् । तपाईंलाई यो पनि थाहा हुनुपर्छ कि यो क्षेत्रमा कुनकुन किताबको अध्ययन गर्नुपर्छ ? भाषण तयार गर्ने सबैभन्दा राम्रो तरिका थाहा हुनुपर्छ । यदि तपाईं राम्रो वक्ताको भाषण सुन्ने मौका पाउनुहुन्छ भने त्यसबाट तपाईंले धेरै कुरा कम समयमा सिक्न सक्नुहुन्छ । अब चिकित्सा विभागको मनोरोग विशेषज्ञको अध्ययनबाट थाहा हुन्छ कि जो मानिस एक असल वक्ता छ, उसको नजिक दुख तथा चिकित्साबाट नामको कुरा आउने सक्दैन । जव हामी कुनै विषयमा भाषण दिनको लागि जान्छौं तब हामीलाई विषय सम्बन्धी सम्पूर्ण ज्ञान त हुनु नै पर्छ, साथै हामीलाई आसपासको वातावरणको पनि ज्ञान हुनुपर्छ ।

यदि हामी सफल वक्ता कसरी बन्ने विषयमा भाषण दिन गइरहेका छौं भने हामीले निम्न कुरा याद राख्नुपर्ने छ :

- १ के श्रोता एक सकार्क हो ?
- २ के श्रोताले कहिल्यै भाषण दिएको छ ?
- ३ श्रोता पुरुष छन् वा महिला, या दुवै ?
- ४ के श्रोता समूह वार्तामा रौच राख्छ ?
- ५ श्रोता व्यापारी वर्गको हो, या अरू कुनै वर्गको ?
- ६ के श्रोताले पहिले कुनै राम्रो वक्ताको भाषण सुनेको छ ?
- ७ उनीहरूले कसको भाषण सुनेका छन् तथा कुन कुन कुरा उनीहरूलाई राम्रो लाग्यो ?
- ८ तपाईंको भाषणको आयोजक को हो ?

श्रोतासँग भाषण अगाडि कुरा गर्नाले तपाईंलाई थाहा हुनेछ कि पहिलेको वक्ताले कुनकुन विषयमा धेरै जोड दिएको थियो यदि स्मरण शक्ति या कुनै अरू कुरामा धेरै खब दिन सकिन्छ ? जव तपाईंको भाषण पूर्णरूपमा समुद्र बनेको तब तपाईं यसलाई प्रस्तुत गर्नको लागि तयार हुनुस् । भाषणको लागि मुख्य व्याप्ट तपाईं कामजमा लेख्न सक्नुहुन्छ । प्रारम्भदेखि अन्त्यसम्म भाषणलाई केही मुख्य चरणमा बाँड्नुस् । जस्तो शुरुवात: भाषणको शुरुवात सदैव जोशकासाथ हुनुपर्छ । भाषणको माध्यमले तपाईं आफ्नो विचार श्रोता समक्ष प्रस्तुत गर्नुपर्ने छैन, बरु त्यो विचार श्रोतासँग बाँड्नु छ । भाषणको समयमा श्रोतालाई धन्यवाद दिनुस् कि उनीहरू आफ्नो व्यस्त कार्यक्रमबाट समय निकालेर तपाईंको भाषण सुन्नको लागि उपस्थित भए ।

रोचकता भाषणमा धेरै उपदेश पनि राम्रो लाग्दैन । त्यसैले यदि तपाईं एक उत्कृष्ट भाषण दिन चाहनु हुन्छ भने विषयमा सार्थकता बनाइ राख्नुस् । यदि तपाईं कुनै हसाउने खालको कुरा बनाउन नैरहनु भएको छ भने श्रोतालाई पहिला कहिल्यै नबताउनुस् कि तपाईंलाई यो कुरा सुनेर हँसी उठ्ने छ, किनकि यस्तो गर्नाले यसको असर कम हुन्छ र श्रोता पहिलादेखि नै सतर्क हुनेछन् । क्रमशः.....

नेशनल लाइफ इन्स्टोरेन्सका

अभिकर्ताहरू सम्मानित

दमक/ नेशनल लाइफ इन्स्टोरेन्स कम्पनी लिमिटेड दमक र उर्लाबारी शाखाले शनिबार दमकमा भव्य समारोहबीच अभिकर्ता सम्मानसहित एक दिने तालिम कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । दमकस्थित कनकाई पाटी प्यालेसमा नेशनल लाइफ इन्स्टोरेन्स कम्पनी दमक र उर्लाबारी शाखाको संयुक्त आयोजनामा अभिकर्ता सम्मानसहित एक दिने तालिम गरिएको हो ।

समारोहका प्रमुख अतिथि नेशनल लाइफ इन्स्टोरेन्स कम्पनी कोशी प्रदेश प्रमुख नरेन्द्र राईले मोरङको उर्लाबारी र भापाको दमक शाखा अन्तर्गत गएको वर्ष उत्कृष्ट व्यवसाय गर्ने अभिकर्ताहरूलाई सम्मान गरेका छन् ।

सम्मानित हुनेहरूमा उर्लाबारी शाखाबाट नेशनल रलबाट नैनकला राई, बन्धु कुमार निरौला (प्रथम), व्यवसाय प्रबन्धक रूपा राना (द्वितीय), व्यवसाय प्रबन्धक सिता दाहाल (तृतीय), व्यवसाय प्रबन्धक रमेश श्रेष्ठ (चौथो) र व्यवसाय प्रबन्धक खेम आचार्य (पाँचौं) रहेका छन् । यस्तै, दिमलसहित टप-५ मा पुरस्कृत तथा सम्मानित हुनेहरूमा वरिष्ठ व्यवसाय प्रबन्धक एलिसा आले (प्रथम), व्यवसाय प्रबन्धक

भरत कटेल (द्वितीय), व्यवसाय प्रबन्धक मिलन ढुङ्गाना (तृतीय), व्यवसाय प्रबन्धक प्रकाश खनाल (चौथो) र व्यवसाय प्रबन्धक गीता थापा (पाँचौं) भएका छन् । यता, दमक शाखा मार्फत नेशनल रलन अन्तर्गत टप-५मा राई, डाक्टर धमेन्द्रकुमार शाह, कल्याण बोग्रेश, पवित्रा लक्ष्मी र शिशिर थकेलाई सम्मानित गरिएको छ ।

दमक शाखा अन्तर्गत नेशनल स्टारबाट सशंकर चौधरीलाई सम्मान गरिएको छ । व्यक्तिगत कोडमार्फत टप-५ मा मुख्य व्यवसाय प्रबन्धक शशीधरी (प्रथम), व्यवसाय प्रबन्धक केशव ढकाल (द्वितीय), व्यवसाय प्रबन्धक धनकुमार राई (तृतीय), व्यवसाय प्रबन्धक बुद्धमणी सेडाई (चौथो) र व्यवसाय प्रबन्धक कल्याण बोग्रेश (पाँचौं) सम्मानित भएका छन् ।

संजालसहित व्यवसायमा उत्कृष्ट हुने टप-५ लिडहरू मुख्य व्यवसाय प्रबन्धक युवराज देगाल (प्रथम), मुख्य व्यवसाय प्रबन्धक टीका खरेल (द्वितीय), मुख्य व्यवसाय प्रबन्धक गोपाल काफ्ले (तृतीय), मुख्य व्यवसाय प्रबन्धक नारायणप्रसाद खरेल (चौथो) र मुख्य व्यवसाय प्रबन्धक अर्जुन खालिङ राई (प्रथम) ।

समारोहमा दमक शाखाबाट मुख्य व्यवसाय प्रबन्धक सुवराज देगाल, उर्लाबारी शाखाबाट मुख्य व्यवसाय प्रबन्धक बन्धु कुमार निरौला, पथरी शाखा प्रमुख रबीन्द्र लिङदेम, विर्तामोड शाखा प्रमुख गंगाराम थापा र कोशी प्रदेश प्रमुख राईले आ-आफ्नो विचारहरू राखेको नेशनल लाइफ इन्स्टोरेन्स कम्पनी दमक शाखा प्रमुख सुमन थुलुङ राईले जानकारी दिए ।

दैनिक राधिका आज निधि २०८३ साल भदौ १८ गते बिहीबार ३ Sept. 2026 तिथि: सप्तमी	ज्यो. लक्ष्मी प्र. ढकाल देवाङ्क: वसन्तपुर लेख संसारवाचक अखिल विद्यालय, उदयपुर सम्पादकका लागि: ९८६३३१०८८/९८६३३१०८८	मेघ ज चे लो ला लि ले ले लो अ बोलिमा कडापन । स्वास्थ्यमा समस्या । आयमा कमी ।	कट्ट हि हु हे हो डा डि डु डो समाजबाट सहयोग । कार्यबाट लाभ ।	नला रा री रु रे रो ता ती तु ते आयमा कमी । मनमा उदासिन ।	मकर मो जा जी जि खि खे खो ना नी पढाइमा सामान्य रोकवाट । लेनदेनबाट लाभ ।
कृ इ उ ए ओ वा खि व खे को मित्र बढ्ने । सामान्य लाभ ।	मिबुन का कि क ख छ छ के को हा आनायसक भ्रमण । बन्नु लागेको काम रोकिने ।	मि मा मि म मे मो टा टि ट्टे मित्रुद्वार गर्ने दिन । रोजगारीको अवसर ।	कम्पा टो प पी प् प् पा ण ड पे पो धार्मिक कार्यमा सारिक । आत्मिकसँग विवाद ।	धनु य यो भा भी भ भा फा ड भे मावलीसँग सामान्य विवाद । कार्यबाट लाभ ।	कुम्भ नै ने जो सा सी सै से सो डे खर्वमा वृद्धि । मातामा सामान्य रोगको भय ।
मि दि इ व भू ज डे हो जा जी कार्यमा सफल । पुरुषार्थ बढ्ने ।					

रोटरी दमकको अगुवाईमा खेल उद्यान स्थापना

दमक/रोटरी क्लब अफ दमकको अगुवाईमा फापाको दमक ९ स्थित दमक बाल आश्रम परिसरमा खेल उद्यान स्थापना गरिएको छ । आश्रममा आश्रित बालबालिकाहरुको शारीरिक व्यामशाला सहित खेलकुद र मनोरञ्जनका लागि उद्यान स्थापना गरिएको अध्यक्ष सागर श्रेष्ठले जानकारी दिए ।

उनका अनुसार उद्यान निर्माण गर्न स्वैच्छिक रूपमा कलकला सदस्यहरु, माखडी युवा मञ्च दमक, इन्द्रयाक क्लब अफ जेम्स र बेलायतमा रहेका रामेखरी र सुनिल श्रेष्ठ समेतबाट संकलित सहयोग रकमबाट खेल उद्यान स्थापना गरिएको हो ।

आश्रममा आश्रित बालबालिकाहरुको आवश्यकतालाई मध्यनजर गरेर रोटरी क्लब अफ दमकको रोटरीसहित विभिन्न दाताहरुको सहयोगबाट उद्यान निर्माण गरिएको अध्यक्ष श्रेष्ठले जनाए । दमक ९ का वडाध्यक्ष कुबेर भट्टराईको प्रमुख आतिथ्यतामा बुधवार सन्धिप कार्यक्रम गरेर नवनिर्मित उद्यानको उदघाटन गरिएको छ । उदघाटनका अवसरमा दमक ७ का वडाध्यक्ष विम पौडेल र ८ नम्बर वडाध्यक्ष

धर्मप्रसाद दाहाल (दिपेश)ले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए । शुभकामना मन्तव्य राख्दै जनप्रतिनिधिहरुले स्थानीय सरकारको दायित्व भित्र पर्ने अनाथ बालबालिकाहरुको संरक्षण र लालनपालन गर्ने जिम्मेवारी दमक बाल आश्रमले पूरा गरिरहेको भनि प्रशंसा गरे । आश्रमकी सञ्चालक समिति अध्यक्ष मन्धरा चिमरीया पौडेल लगायतले रोटरी क्लबको अगुवाईमा दाताहरुले आश्रित बालबालिकाहरुको रुची र आवश्यकतालाई मध्यनजर गरेर आश्रम परिसर भित्रै खेल उद्यान स्थापना गरेर समाजमा ठुलो योगदान पुर्याएको भन्दै धन्यवाद व्यक्त गरे । रोटरी क्लब अफ दमकका पूर्व अध्यक्ष नवीन श्रेष्ठले रोटरी क्लबले स्थापनाकालदेखिनै गर्दै आएका सामाजिक कार्यक्रमहरु र यसको उद्देश्यबारे प्रष्ट्याएका थिए भने कार्यक्रमको सञ्चालन रोटरी क्लब अफ दमकका सचिव देवेन्द्र बरालले गरेका थिए । सो अवसरमा सामाजिक अगुवाहरु रामकुमारी पौडेल, रमा लिम्बु, आश्रमकी सञ्चालक मेनुका बुढाथोकी, रोटरी क्लब अफ दमकका पूर्व अध्यक्ष सन्धिप घापागाई (दिपु), रोटरी अभियानमा सक्रिय विकास अग्रवाल, भैरव श्रेष्ठ, शान्तिग्राम निरौला लगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।

नगर अस्पतालको सेवा सुरु

उर्लाबारी/ मोरङको लेटा नगर अस्पतालले नयाँ भवनबाट सेवा दिन थालेको छ । लेटा-६ स्थित ठुलो वन क्षेत्रको एक बिघा दुई कठ्ठा जग्गामा निर्माण भएको यो अस्पताल २०७८ सालको पुस १० गते लेटा-६ आधारभूत अस्पतालका रूमा शिलान्यास भएको थियो ।

शिलान्यास भएको पाँच वर्षपछि लेटा-६ नगरपालिकाका प्रमुख भूपेन्द्रकुमार लावतीले अस्पतालको सेवा शुभारम्भ गरेका हुन् । सीधीय सरकारको ससर्त अनुदानबाट प्राप्त नौ करोड ९९ लाख ३६ हजार ९३१ रुपियाँमा निर्माण हुने भनिएको अस्पतालको डिजाइन पवित्रत हुँदा निर्माणको लागत १२ करोड ९० लाख ९९ हजार ६९६ पुगेको थियो । जसमध्ये लेटा-६ नगरपालिकाको श्रोतबाट तीन करोड ४३ लाख ७२ हजार ४४७ रुपियाँ थप गरी अस्पताल निर्माणको काम सम्पन्न गरेको नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत शशि

राईले जानकारी दिए ।

निर्माण सम्पन्नता हुँदा २०७९ सालको फागुन मसान्तसम्ममा सम्पन्न गर्नुपर्ने थियो । पटक पटक म्याद थपेर निर्माण कम्पनी प्रेरा एम केन्द्रकुमार जेभीले अस्पताल ढिलो गरी निर्माण सम्पन्न गरेको हो । नगरप्रमुख भूपेन्द्रकुमार लावतीले अस्पतालले उत्तरी मोरङसँगै धनकुटाको दक्षिणी भाग र इलामको दक्षिण पश्चिमका बासिन्दाले सेवा लिन सक्ने बताए । नगर अस्पतालले स्वास्थ्यसम्बन्धी ४० प्रकारको सेवा दिने जनाइएको छ । आठ २०८२/८३ मा लेटा-६ अस्पतालमा ५२ हजार १९५ जनाले स्वास्थ्य सेवा लिएका थिए भने २०७९/८० मा २५ हजार २२३ जनाले स्वास्थ्य सेवा लिएका थिए । लेटा-६ नगरपालिकाका उपप्रमुख कुञ्जकुमारी निरौलाले लेटा-६ ३ मा २०७९ सालमा स्थापना भएको आधारभूत स्वास्थ्य चौकी २०५५ सालमा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र हुँदै २०७९ सालमा आधारभूत

नगर अस्पताल भई हाल १० सँघाको नगर अस्पतालमा सरोरन्ति भएको जानकारी दिइन् । अस्पतालले चार जना विशेषज्ञ र चार जना मेडिकल अधिकृतबाट सेवा दिइरहेको छ ।

प्रतिनिधिसभा... अर्पण गर्दछु । आफ्ना मान्छे गुमाएर गहिरो शोकमा पर्नुभएका परिवारजनप्रति हृदयदेखिनै समवेदना व्यक्त गर्दछु । घाइते हुनुभएका सबैको शीघ्र स्वास्थ्यलाभको कामना गर्दछु । अति, आफ्ना मान्छे अर्क फेला नपरेर बाटो हेरिरहनु भएका नागरिकहरुको पीडा पनि म गहिरोसँगै महसुस गर्न सक्छु ।

यो पीडा रसुवा, नुवाकोट वा धादिङको मात्र होइन, यो सिंगो नेपालको छातीमा परेको सामा बजपात हो । बाढीमा परेका नागरिकहरुको कारुणिक चीत्कार सुन्दा मेरो छाती चित्तो हुन्छ । तर, यतिबेला हामीलाई शरीर थकित भयो भनेर विश्राम लिने छुट छैन । मन भकानिदा पनि एक-आपसमा बिलौना गर्ने समय भन्ने छैन । प्रधानमन्त्रीले सम्बोधनमा भनेका छन् ।

श्रीअन्तु बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., दमक-६, भापाको

वार्षिक साधारणसभा तथा निर्वाचन सम्बन्धी सूचना

यस श्रीअन्तु बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., दमक-६, भापाको वार्षिक साधारण सभा मिति २०८३ भदौ २६ गते हुने तथा उक्त साधारणसभाबाट संस्थाको सञ्चालक समिति र लेखा सुपरिवेक्षण समितिको निर्वाचन समेत सम्पन्न हुने भएकाले निर्वाचन समितिको निर्णयानुसार देहायवर्गमा निर्वाचन कार्यक्रम तय गरिएको व्यहोरा सम्पूर्ण शीघ्र सदस्य महानुभावहरुमा जानकारी गराइन्छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय

चीनले सात दिनमै सञ्चालनमा ल्यायो राजमार्ग

एजेन्सी/ चीनले तिब्बत क्षेत्रमा आएको बाढीले क्षतिग्रस्त राजमार्ग एक सातामै मर्मत गरी सञ्चालनमा ल्याएको छ । गत साता गएको भीषण बाढीले नेपालसँगै तिब्बत क्षेत्रमा ठूलो क्षति पुऱ्याएको थियो । केरूङ जोड्ने मुख्य राजमार्ग पनि ध्वस्त बनाएको थियो । चिनियाँ सञ्चारमाध्यम सिजिटिएनका अनुसार बाढीले क्षतिग्रस्त केरूङ जोड्ने मुख्य राजमार्ग बुधवार बिहानदेखि सञ्चालनमा आएको हो ।

राजमार्ग खुलेसँगै ठूलो सवारीसाधन र भारी उद्धार उपकरण विपद्को मुख्य क्षेत्रमा पुऱ्याउन थालिएको सिजिटिएनले लेखेको छ । चाइना मिडिया ग्रुप (सीएमजी) का अनुसार जिर१६ राष्ट्रिय राजमार्ग खुलेपछि उद्धारकमीलाई विपद्को केन्द्रमा थप गहिरोसम्म पुगेर खोजी तथा उद्धार गर्न सहज भएको छ । यसलाई गत बुधवारको विनाशकारी पहिरोपछि उद्धार अभियानमा भएको महत्त्वपूर्ण प्रगति भनिएको छ । बर्फ-वहानसहितको पहिरोमा चीन चीनकै १६ जनाको मृत्यु र ५४६ जना अर्कै सम्पर्कविहीन छन् ।

फरार हस्दा पक्राउ

दमक/ प्रहरीलाई मृत्युउद्दे विर्तामोड नगरामनीबाट हल्कीसहित फरार भएका आरोपी पक्राउ परेका छन् । भद्रपुरको धनुषमोडबाट भद्रपुर १० का सन्देश हस्वालाई जिल्ला प्रहरी कार्यालयको टोलीले पक्राउ गरेको हो । चोरी गरेको आरोप लागेका हस्दा हल्कीसहित फरार भएका थिए । हल्की फुकालिसकेको अवस्थामा उनी पक्राउ परेको प्रहरी स्रोतले जनाएको छ । प्रहरीले साइकल चोरी गरेको आरोपमा हस्दालाई पक्राउ गरेको थियो । पक्राउ गरी हल्की लगाइसकेर ल्याउँदै गरेको अवस्थामा प्रहरीबाट फुर्लिएर हस्दा फरार भएका थिए ।

राष्ट्रसेवक समाज भद्रपुरले गन्यो सम्मान

भद्रपुर/ सेवानिवृत्त राष्ट्रसेवक समाज भद्रपुर नगर कार्य समिति भापाले ८६ औँ प्यान्सन दिवसको सन्दर्भमा ३ जना समाजका आजीवन जेष्ठ सदस्य सम्मान सहित २ जना छात्रलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरेको छ ।

बुधवार भद्रपुरमा आयोजित कार्यक्रममा भद्रपुर नगरवासी निर्मल कुमार जोशी, नन्दप्रसाद दाहाल र महिला सदस्य भद्रपुर ७ निवासी शारदा सिवाकोटी भद्रलाई लाई प्रशंसापत्र सहित सम्मान गरेको हो । त्यसैगरी आर्थिक अवस्था कमजोर भएका भद्रपुर १० कलवलगुडीमा कक्षा ४ मा अध्यापनरत जेहेन्द्र छात्र दिवस राजवंशी र पहाड जनश्रौत मावि भद्रपुरमा सोही कक्षामा अध्यापनरत छात्र किरण चौहानलाई नगद सहित कदर पत्र प्रदान गरेर छात्रवृत्ति प्रदान गरिएको थियो ।

खेल समाचार

तिम्बुङ पोखरी ट्रेल रनको तयारी

ताप्लेजुङ/ ताप्लेजुङको सिदिङ्वा गाउँपालिकामा आयोजना हुन लागेको तिम्बुङ पोखरी अन्तर्राष्ट्रिय ट्रेल रन (म्याराथन) प्रतियोगिताको तयारी अन्तिम चरणमा पुगेको छ । यही भदौ २५ गते आयोजना हुने प्रतियोगिताको तयारी अन्तिम चरणमा पुगेको हो ।

आयोजक तिम्बुङ पोखरी पर्यटन विकास समिति, सिदिङ्वाले सदरमुकाम फुलिङमा बुधवार पत्रकार सम्मेलन गर्दै प्रतियोगिताको तयारीबारे जानकारी गराएको हो । आयोजक समितिका अध्यक्ष अमिर राईका अनुसार प्रतियोगिता भदौ २४ र २५ गते दुई दिन सञ्चालन हुने छ । ट्रेल रन अर्थात् म्याराथन प्रतियोगिता भदौ २५ गते हुने समिति अध्यक्ष राईले जानकारी दिए ।

जिल्लाकै एक महत्त्वपूर्ण पर्यटकीय गन्तव्य तिम्बुङ क्षेत्रको प्रवर्द्धन र विकास तथा प्रचारप्रसार गर्ने उद्देश्यसहित तिम्बुङ पोखरी अन्तर्राष्ट्रिय ट्रेल रन प्रतियोगिता आयोजना गरिएको अध्यक्ष राईको भनाइ छ । यसवर्षको प्रतियोगितालाई

अभ्य भन्दा बढी भारतको सिमानाअन्तर्गत कार्यक्रमस्थल करिव चार हजार सिकित्तार्ताफ पर्ने लामपोखरी र २०० मिटरको उचाइमा च्याङ्ग लक्ष्मी पोखरीको भ्रमणजस्ता नाच (के.लाङ) प्रस्तुत गरिने कार्यक्रम राखिएको आयोजकले छ । कार्यक्रममा चार हजार जनाएकै छ । तिम्बुङ पोखरी ३५० मिटरभन्दा बढी उचाइमा क्षेत्रमा रहेको लेपोन्चु वनस्पति रहेको विशाल तिम्बुङ पोखरीको केन्द्रो (पदमसाल) को अवलोकन भ्रमण तथा अवलोकन, नेपाल- गर्ने कार्यक्रम पनि रहेको छ ।

बाढीपीडितलाई दमक खानेपानीको ५ लाख बढी सहयोग

दमक/ दमक खानेपानी तथा सरसफाई उपमोहोता संस्थाले भोटेकोशी बाढीबाट विपतमा परेकाहरुको उदार तथा पुर्यास्थापनाका लागि रु ५ लाख ५५ हजार ५ सय ५५ रुपैया सहयोग उपलब्ध गराएको छ । भोटेकोशी बाढीबाट प्रभावित क्षेत्रमा उद्धार, राहत तथा पूनःस्थापनाका लागि यस खानेपानी तथा सरसफाई उपमोहोता संस्थाको तर्फबाट उक्त सहयोग उपलब्ध गराइएको अध्यक्ष रवि केसी न्यौपानेले बताए ।

दाँत र मुख सम्बन्धी हरेक समस्याको समाधान ऊँ शान्ति डेन्टल हस्पिटलको वरदान !

आजुहोस यहाँ दाँत उखेल्ने, भर्ने, लगाउने, बाड्दा, टिङ्गा, मिलाउनेदेखि उपचार र मुखको जटिल शल्यक्रिया समेतको अनुभवी डाक्टर र आधुनिक मेसिनको सहयताले यहाँ हरेक समस्याको सरल ढंगले समाधान गरिन्छ ।

सेवामा आवद्ध डाक्टरहरु

- डा. हेम राज गैरे
- डा. सि.पि. गैरे
- डा. राहुल गुप्ता
- डा. विवेक शिंह
- डा. टंक न्यौपाने
- डा. रमरक दाहाल
- डा. मोलिका श्रेष्ठ
- डा. काशमी श्रेष्ठ
- डा. सायारा टकाल
- डा. अञ्जली टाकुर

ऊँ शान्ति डेन्टल हस्पिटल

दमक-५, वेल्डगाँगा रोड, डि म्याक्स अगाडी (फोन: ०२३-५७९१०६)

QUOTATION NOTICE

Date of 1st Publication: 1st Sept 2026

Eligible Government VAT/PAN holding vocational training institutes/ service providers are requested to bid the sealed quotation for providing the vocational training for Caritas Nepal, "Empowering Returnees and Potential Migrants through Local Employment Initiatives" project, implemented in Rong Rural Municipality Ilam. Detail about the training course and duration are mentioned in the quotation form.

The Quotation forms can be obtained from 2nd Sept 2026 (Wednesday) to 10th Sept 2026 (Thursday) from 9:30 a.m. to 3:30 p.m. excluding Saturday /Sunday and holiday from the reception desk of Caritas Nepal Damak-09, Jhapa, Nepal. The last date for submission of sealed quotation is 11st Sept 2026 latest by 3:30 P.M.

The quotation forms shall be given only to the related vocational training institutes/ service providers as stated above.

Any further information can be obtained from the CARITAS Nepal Damak - 09, Jhapa Nepal.

Contact Phone No : 9801318332

CARITAS NEPAL
DAMAK-09, JHAPA, NEPAL

सार्वजनिक शौचालयको निर्माण र त्यतस्थापन गरी

- सार्वजनिक शौचालयको निर्माण तथा नागरिकको पहुँच विस्तार गरी,
- सार्वजनिक शौचालयको जिम्मेवारपूर्वक प्रयोग गरी,
- फोहोर, प्लास्टिक वा अन्य वस्तु शौचालयमा मफाली,
- साबुनपानीले हात धुने वानी अपनाई व्यक्तिगत सरसफाईमा ध्यान दिऔ,
- सार्वजनिक सम्पत्तिको सम्मान गर्दै अति पुग्ने कार्य नगरी,
- शौचालय स्वच्छ राखी रोगको संक्रमण न्यूनीकरणमा योगदान बिऔ,
- सार्वजनिक शौचालय सफा राखौ, सभ्य नागरिकको परिचय दिऔ ।

स्वच्छ शौचालय, स्वस्थ समुदाय र सभ्य समाज निर्माणमा सबैले सहयोग गरी ।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड

अत्याधुनिक प्रविधिद्वारा उत्पादित नयाँ **भापाली इटा**

धजाटमा

ठूलो साइजको इटा उपलब्ध छ ।

सम्पर्कका लागि:
मोवाहन बस्नेत : ९८५२६५००३१
उद्योग सम्पर्क : ९८०१४०१४२

क्र.सं	कार्यक्रम	मिति	समय
१	सतसता नामावली प्रकाशन	२०८३/०४/१८	बिहान ११:०० बजे
२	सतसता नामावलीउपर वाक्-विरोध	२०८३/०४/२०	बिहान १० बजे बिउँसे २ बजेसम्म
३	वाक्-विरोधउपर क्षान्ति	२०८३/०४/२०	२ बजेपछि ४ बजेसम्म
४	सतसताको बलिम नामावली प्रकाशन	२०८३/०४/२०	बिउँसे ४ बजे
५	उम्मेदवारको सरोवरण गर्दा	२०८३/०४/२१	बिहान ११ बज्वा बिउँसे १ बजेसम्म
६	उम्मेदवारउपर वाक्-विरोध तथा क्षान्ति	२०८३/०४/२१	बिउँसे ३ बजेपछि ४ बजेसम्म
७	उम्मेदवारको निर्वा	२०८३/०४/२२	सोँत २ बजेसम्म
८	उम्मेदवारको बलिम नामावली प्रकाशन	२०८३/०४/२२	सोँत १:३० बजे
९	प्रचार-प्रसार	२०८३/०४/२२	-
१०	चौन बस्ति	२०८३/०४/२४ र २५	-
११	वार्षिक साधारणसभा तथा मतदान	२०८३/०४/२६	बन्धुबन्ध
१२	मतदान तथा मतगणना चोपना	२०८३/०४/२६	मतदानमा पहाउ

■ साधारण सभा मिति : २०८३/०४/२६
■ समय : १०:०० बजेदेखि
■ स्थान : पौडेल वंश प्रतिष्ठानको सभाहल, दमक-७ (भापा)

नोट: मतदान वाहेक निर्वाचन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यहरु यस सहकारी संस्थाको कार्यालयबाट हुनेछ ।
संयोजक : शिवप्रसाद रेग्मी
निर्वाचन समिति : श्रीअन्तु बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.